

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

86. Sæpius coactus sum respondere ad istam dubitationem; an quis impleat præceptum recitandi Horas Canonicas, si in Officio Feriæ recitet Officium alicujus Sancti, vel alterius Feriæ? Ex part. 2. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

eodem formula officij, sed alia; sed quis tenetur recitare iuxta formulam in Breuiario præscriptam, ergo. Nam respondeo, moraliter loquendo, non esse aliam formam, quia quis non censetur illa addere, vt partem diuini Officij, sed quasi per accidens, & ita tenet Palaus ubi supra num. 16.

RESOL. LXXXVI.

Sapienter coactus sum respondere ad istam dubitationem An quis impleat præceptum recitandi Horas Canonicas, si in Officio Ferie recitet Officium alicuius Sancti, vel alterius Ferie? Ex p. 2. tr. 12. Ref. 3.

Das extare in hac re contrarias sententias, diuini. Negatiuum sequuntur Vasquez *Opus de beneficiis, cap. 4. §. 1. dub. n. 60.* Reginaldus *num. lib. 18. cap. 16. num. 172.* Suarez *de relig. tom. 2. lib. 4. c. 3. n. 1.* Fernandez *in exam. Theol. p. 1. cap. 1. §. 1. Fabrus de Sacram. Ordinis, dist. 24. q. 1. disp. 1. n. 46.* Homobonus *de exam. Eccles. p. 1. tr. 4. cap. 5. §. 4.* Gaauanus *comment. in Rubr. Missal tom. 2. sect. 1. cap. 1. tit. 2. num. 1.* Onuphrius *Opus de mutat. officij, Naauus de orat. cap. 19. m. 2. Iacobus de Grassis dec. 1. lib. 2. cap. 5. n. 10.* Philarchus *tom. 1. p. 1. lib. 1. c. 1. §. 1.* Rodriguez *tom. 1. quæst. 42. art. 8.* Bellarminus *tom. 1. lib. 1. contr. 9. cap. 18.* Toletus *lib. 2. c. 23.* Ledefina *in sum. part. 1. §. 4. concl. 12. fol. milii 515.* Ragucius *de officio Canonicorum in choro, quæst. 17. num. 2.* Squilance *de oblig. Cleric. p. 1. dub. 26. num. 50.* Tabiena *verb. Horas, quæst. 10.* & Molf. *ius id sum. tom. 1. tract. 5. cap. 2. num. 50.* Naldus *in sum. verb. diuin. Officium, §. 16.* Fillicius *tom. 2. tract. 2. cap. 8. num. 180.* Summa Corona *p. 1. cap. 1. §. 10.* Nam Pius V. præcipit, Officium dici iuxta formam ab ipso præscriptam: sed ad formam illam pertinet distributio Officij ad tempora, festiuitates, seu solemnitates, & dies: ergo tota illa forma de se sub præcepto cadit. Ergo, qui illam voluntarie omittit, peccat mortaliter, neque adimplet præceptum.

2. Limitant hanc opinionem Suarez, Reginaldus, & alij ubi supra, quando Officij mutatio non fiet ex contemptu, & esset æquiualens in quantitate, vel serē, nec animo eam sepe pro libito faciendi: tunc enim, inquit, non esset peccatum mortale: sic etiam mutaretur Officium ex inaduertentia etiam culpabiliter. Requiritur tamen in hoc casu aliqua compensatio, si Officium omisum esset maius notabiliter, vt si in Dominicæ Officio, dicerent Officium alicuius Sancti: quia adimerentur ex nocturnis Dominicæ saltem nouem Psalmi, ne emittatur tanta pars Officij. Nam ita ex doctrina Raphaelis de la Torre 2. 2. tom. 1. de Horis Canonicis, contr. 9. num. 6. mutatio formæ redundaret in notabilem mutationem substantiæ Officij.

3. Sed hæc limitationes mihi parum placent: nam, vt bene notat Vegha in sum. part. 1. cap. 128. cas. 17. si non potest quis mutare Officium frequenter sine reatu peccati mortalis, nec erit licitum hoc facere vno, vel altero die: nam pro quolibet die est præceptum distinctum, & Officium cuiuslibet diei onus illius est; quod in aliud non transiit. Sicuti adest præceptum quod vno die ieiunare omittit, peccat mortaliter. Illud etiam, quod addit Suarez de leuitate materiæ, non bene cadit in propositum: nam, licet mutans Officium, recitet æquiualens in quantitate, non recitat id, quod debet; sed aliud diuersum Officium: & sic non satisfacit, perinde ac si non recitaret, sicut qui ex præcepto tenetur ieiunare, aut audire Missam, vel quid aliud facere; non satisfacit, si id commutet in aliud

Tem. III.

æquale, aut etiam maius euidenter: quia non facit rem præceptam.

4. Dicendum est igitur absolute, mutationem Officij, etiam dedita opera, non esse peccatum mortale, vt in loco Officij de feria dicatur de aliquo Sancto, &c. Tuetur hanc sententiam, Caietanus *verb. Hora, c. 2.* Layman *lib. 4. tr. 1. c. 5. n. 4.* Zerola *in praxi Episc. part. 1. verb. Hora Canonica, num. 6.* Lessius *de iust. lib. 2. cap. 37. dub. 12. n. 77.* Valentia *tom. 3. disp. 6. quæst. 2. punct. 10.* Vegha *in sum. tom. 1. cap. 128. cas. 17.* Binsfeldius *in Enchir. Theol. p. 4. cap. 9. concl. 7.* Syll. *verb. Hora, n. 15.* Sotus *lib. 10. q. 1. art. 4.* Medina *in sum. lib. 1. cap. 14. §. 11.* Molina *de oratione, quæst. 19. diff. 10.* Armilla *verb. Hora Canonica, n. 7.* Ioannes Azorius *p. 1. lib. 20. c. 10. q. 2.* & nouissimè Rodriguez *in sum. tom. 3. cap. 195. n. 3.* Et hanc sententiam probabilem etiam putat nouissimè Billuc. *tom. 2. tr. 2. §. 7. n. 27.* Si queris rationem, hæc erit: nam substantia præcepti recitandi diuinum Officium est, vt septem Horæ Canonicæ persoluantur: sed quod Officium sit de feria, vel de Sancto, pertinet ad modum accidentalem: ergo per talem mutationem non violatur substantia præcepti; sed modus, ritus, & cæremonia, quæ quidem non est transgressio sufficiens ad peccatum mortale, quidquid asserant DD. contraria sententiæ. Ideo si quis sine causa hanc mutationem faceret, ex quadam acedia animi, vt facilius, & breuius Officium expediat, puto solum peccare venialiter; & si beneficium habet, non teneri ad restitutionem fructuum. Salua semper, &c.

RESOL. LXXXVII.

An si quis dicat Officium Resurrectionis loco alterius Officij, satisfaciat præcepto? Ex part. 7. tract. 11. & Mit. 2. Ref. 7.

Suppono esse opinionem probabilem vt si quis v. g. dicat Officium alicuius Sancti loco ferie quod satisfaciat præcepto, nam officium pro officio valet ex rationibus à me adductis in p. l. tract. 12. resol. 3. Sed difficultas est de officio particulari Resurrectionis Domini, & affirmatiuam sententiam videtur docere Caramuel *in Regul. Diui. Benef. dist. 109. n. 1387.* vbi sic ait: Queritur an liceat officium mutare, id est, vtrum quando legi debet officium de Dominica, possit aliquis legere de Sancto, Feria, aut è conuerso. Respondeo, quod licet quispiam debita opera querat officium totius Breuiarij breuissimum, & semper illud recitet, illum adimplere præceptum quoad substantiam, & deficere quoad modum, ac proinde peccare venialiter, non mortaliter. Ita Caramuel, qui cum dicat satisfacere præcepto, qui dedita opera querit officium totius Breuiarij breuissimum; officium Resurrectionis videtur designare; quod magis explicat *infra disputat. 106. num. 1438.* vbi obseruat Patrem Suarez ferè omnibus diebus studuisse octodecim horis, & cum dubitaret an sex residuis horis potuerit dormire, & Horas recitare: Respondet fortè singulis diebus legebat officium de Resurrectione, quod viti occupatissimi laudabiliter faciunt. Ita ille.

2. Sed ego in praxi difficulter considerem vt quis possit mutare officium alicuius Sancti vel ferie in officium Paschale; nam in tali mutatione variatur notabiliter modus recitandi officium Diuinum, neque moraliter vt in alijs officijs redditur æquipollens: Adde quod in tali officij mutatione videtur quis derogare intentioni, & institutioni Ecclesiasticæ quæ specialissima ratione mouetur ad tale breue officium recitan

R r 2 recitan

Que nunc est Ref. recedens, & figuranter in Ref. seq. & supra in Ref. 66. §. Idem quæst. 28. & vide doctrinam altarū Ref. uot. primæ Ref. prateritæ, & etiam annot. teritiæ dictæ Ref.